

Türk çocuk cerrahlarının uluslararası yayınlarını, benzer profildeki ülkelerle karşılaştıran bir araştırmanın izlenimleri üzerine

S.N. Cenk BÜYÜKÜNAL

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Öz

Amaç: NK Tabari ve AK Tabari isimli iki İranlı çocuk cerrahının uluslararası indeks ve veri tabanlarını inceleyerek Türkiye, Hindistan, İran ve Pakistan çocuk cerrahlarının yayınladıkları bilimsel çalışmaların değerlendirmesi sonucu ortaya çıkan tablonun gözden geçirilmesi ve Türk çocuk cerrahları açısından değerlendirilip yorumunun yapılması.

Gereç ve Yöntem: İlgili yazarların Iranian Journal of Pediatric Surgery'nin 2018 yılı ilk sayısında yayınlanan makalenin, PubMed SCOPUS, ISI (Web of Science) gibi veri tabanlarını inceleyerek ortaya çıkan tablo ve dökümler incelenmiştir.

Bulgular: Türkiye çocuk cerrahlarının her üç veri tabanına göre son 25 yıl içinde yapılan ve uluslararası dergilerde yayınlanan makaleler açısından diğer üç ülkeye göre açık ara önde oldukları sonucu gözlenmiştir. Ayrıca bu çalışmalara ait atıf sayıları ve yayın başına düşen ortalama atıf sayısı yönünden de bir üstünlük göze çarpmıştır.

Sonuç: Bu veriler ülkemiz çocuk cerrahları açısından gurur verici bir tablo oluşturmaktadır. Ancak son yıllarda, yayın sayısı ve kalitesi açısından göreceli olarak daha duran bir döneme girilmesi, üniversitelerimiz ve doçentlik sınavlarının sistemlerinde yapılan değişimler ve genel motivasyon eksikliği gibi nedenlerle, yakın bir gelecekte bu özelliğin yitirilmesi riski bulunmaktadır. Bu riskin önlenmesi için, gerekli girişimlerin ve düzenlemelerin yapılması büyük önem taşımaktadır.

Anahtar kelimeler: Çocuk cerrahisi, bilimsel çalışma

Abstract

The comparison of scientific publications in pediatric surgery among 4 Asian countries: Turkey, India, Iran and Pakistan

Aim: The aim of this paper is to evaluate and discuss the results of an Iranian manuscript published in Iranian Journal of Pediatric Surgery (2018, 1st issue) by NK Tabari and AK Tabari.

Material and Method: The above mentioned manuscript, databases such as PubMed, SCOPUS and ISI were investigated.

Results: According to the results of investigations of last 25-year period of 3 main databases, Turkish Pediatric surgeons seems to have the highest number of publications. Besides their number of citations and citations per publication was higher than the other 3 countries.

Conclusions: These data are source of pride for the pediatric surgeons of our country. However during the recent years number, and quality of publications have entered into a period of stagnation, changes made in the system of examination for associate professorships, loss of motivation of pediatric surgeons carry the risk of losing this superiority. For that reason, necessary preventive interventions, and measures should be taken so as to be able to preclude this risk.

Keywords: Science production, pediatric surgery

Giriş

Bu çalışmada, NK Tabari ve AK Tabari'nin Iranian Journal of Pediatric Surgery dergisinin 4(1):14-20, 2018 sayısında çıkan "Assessment of science production in the field of pediatric surgery in Iran, Turkey,

India and Pakistan" ⁽¹⁾ isimli makalesinde saptanan bazı verilerin Türk çocuk cerrahlarının dikkatlerine sunulması ve bundan bazı ders ve sonuçların çıkarılması amaçlanmıştır.

Makalenin giriş bölümünde İran, Hindistan, Türkiye

Alındığı tarih: 28.07.2018

Kabul tarihi: 01.08.2018

Yazışma adresi: Prof. Dr. S.N. Cenk Büyüktunal, İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı, 34301 Fatih / İstanbul - Türkiye

e-mail: cbuyukunal@tnn.net

Yazarın ORCID IDs bilgileri:

S.N.C.B. 0000-0001-6747-601X

ve Pakistan gibi 4 ülkenin nüfus, kişi başı ulusal gelir düzeyi, eğitime ayrılan pay gibi bazı verileri üzerinde durulmuştur.

Hindistan: Nüfusun 2015 verilerine göre 1300.000.000 olduğu ve 12 yaş altındaki nüfusun 400.000.000 dolaylarında bulunduğu belirtilmektedir. Elliden fazla çocuk cerrahisi merkezi ve 1.300'den çok çocuk cerrahisi uzmanının bulunduğu vurgulanmaktadır. Yenidoğan cerrahisi merkezlerine yılda ortalama 137 olgunun başvurulduğu ve yine ortalama olarak 36 kadarının cerrahi girişim gördüğü belirtilmektedir.

Pakistan: 2015 verilerine göre 190 milyona yakın insanın yaşadığı bu ülkede UNICEF'in 2012 verilerine göre 18 yaşın altında 74 milyona yakın çocuk nüfus bulunmaktaydı.

Iran: 2015 sayımına göre 79 milyon kişinin yaşadığı İran'da nüfusun %25'inin 14 yaş ve altında olduğu belirtilmekteydi. Ülkede yaklaşık 25 çocuk cerrahisi merkezinin bulunduğu vurgulanmaktaydı.

Türkiye: 2015 sayımına göre yaklaşık 79 milyon kişinin yaşadığı ülkemizde 2012 UNICEF verilerine göre 23 milyondan fazla çocuk nüfus barınmaktaydı.

Verilen istatistik bilgilere göre bu 4 ülke içinde kişi başına düşen net brüt gelir ülkemizde diğer 3 ülkeye oranla daha yüksekti. Buna karşın, eğitime ayrılan payın Hindistan'da tüm ülkelere göre fazla olduğu görülmekteydi. Bu ülkeyi Türkiye izlemekteydi.

Gereç ve Yöntem

Yazarlar 1990-2015 yılları arasında Pub Med ve SCOPUS gibi veritabanlarının yanısıra, ilgili 4 ülkenin yazarlarının yer aldığı ve Web of Science ISI veritabanına giren çocuk cerrahisi ile ilgili yayınları da değerlendirdiler. ISI ile ilgili araştırmada genel çocuk cerrahisinin yanı sıra çocuk ürolojisi, pediatrik nöroşirürji, pediatrik ortopedik cerrahi gibi alanlar da araştırma kapsamı içine alınmıştı. Benzer uygulama SCORPUS ve Pub Med için de gerçekleştirildi. Bu arada yazarlar, Indian Association of Pediatric Surgeons (IAPS) grubunun 1995 yılından itibaren Pub Med ve SCOPUS veritabanlarına kayıtlı bir dergisi olduğunu da belirtmişlerdir. Bu durum hiç kuşkusuz Hintli çocuk cerrahları için önemli bir avantaj oluşturmaktaydı.

Bulgular

İlk bakışta Türkiye'nin ISI Web of Science veri tabanına göre en çok çalışması görülen ülke olduğu ortaya çıkmaktaydı. Çocuk cerrahisi alanında son 25 yıl içinde bu veri tabanında görülen 843 çalışma bulunmaktaydı (aynı sürede ABD 10131, Kanada 1683, İngiltere 1157, Almanya 1391 çalışma ile listede görülmüştü). Son 25 yıllık süre içinde ISI veri tabanına 4 ülkenin çalışmaları yönünden göz atıldığında Tablo 1'deki görünüm ortaya çıkmaktaydı.

Tablo 1. ISI veri tabanına göre 1990-2015 arası ülkelerin yayın sayısı.

Türkiye	843
Hindistan	545
İran	126
Pakistan	29

SCOPUS veritabanına göz atıldığında ise ülkelerin sıralanışı şu şekilde göze çarpyordu (Tablo 2):

Tablo 2. SCOPUS veri tabanında (1990-2015) ülkelerin yayın saralaması.

Türkiye	3.264
Hindistan	2.113
İran	295
Pakistan	143

Pub Med verileri incelendiğinde de Türkiye'nin lider görünümünü koruduğu izlenmekteydi (Tablo 3).

Tablo 3. PubMed veritabanına göre (1990-2015) ülkelerin durumu.

Türkiye	1.959
Hindistan	1.370
İran	142
Pakistan	111

Bu veri tabanları 1990 yılından itibaren 5'er yıllık dilimlerle incelendiği zaman Türk çocuk cerrahlarının her 5'er yıllık dilimde de önde oldukları ve bu öncülüklerini son dilime kadar açık ara taşıdıkları saptanmaktaydı.

Tabari ve Tabari makalelerin inceliklerinin yanı sıra nitelik ve kalitelerini de araştırmaya yönelmişler ve

bu amaçla ISI Web of Science veritabanını incelemişlerdir. Buna göre ülkelere göre atıf sayıları (kendi çalışmalarını site etme durumu hariç olmak üzere) ve ortalama olarak yayın başına atıf ortalaması ile ilgili veriler Tablo 4’de sunulmaktadır.

Tablo 4. Ülkelere göre atıf verileri (2000-2016, ISI Web of Science verileri).

Ülkeler	Toplam atıf sayısı	Makale başına ort. atıf sayısı
Türkiye	5798	7.16
Hindistan	3600	7
İran	677	5.39
Pakistan	133	5

Tartışma

Tabari ve Tabari büyük bir özveri ve özenle hazırladıkları bu çalışmada, Türkiye’nin incelenen tüm verilerde lider ülke konumunu koruduğunu belirtmektedirler. Bu arada Hindistan’ın ve T.C. hükümetlerinin eğitime bütçeden ayırdıkları payın önemini de vurgulamışlardır. Buna karşın, Hindistan’ın ayırdığı bütçenin Türkiye’de ayrılan bütçenin 9-10 katı olmasına rağmen, çocuk cerrahisi açısından yine de Türkiye’nin gerisinde kaldığını vurgulamışlardır. Bu sevinilecek konumuza rağmen aynı başarıyı ABD, Kanada, İngiltere, Japonya ve diğer Avrupa ülkeleri karşısında da yinelememiz gerekmektedir. Yalnızca yayın sayısı değil atıf sayımız ve makale başına düşen atıf sayımızı da yükseltmeyi hedeflemeliyiz. Çünkü Türk çocuk cerrahlarının ana amacı yalnızca Asya’da değil, tüm batı dünyasında da lider ülkelerden biri konumuna yükselmektir.

Bu çalışmanın sonuçları bizler açısından göğüs kabartıcı olabilir; olmalıdır da. Çünkü geçen 5’er yıllık dönemlerde hem yayın sayımızın hem de site edilme sayısı ve katsayımızın artması önemlidir.

Bu makalede, yazarların ülkemizi öven bölümlerini gururla okumalıyız. Ama, ulusal ve uluslararası zeminde gözlediğimiz bazı noktaları da gözden kaçırmamak gerekmektedir.

- Ülkemizin uluslararası üst düzey bir kongrede en çok makalesinin kabul edildiği ilk toplantı 1997’de İstanbul’da düzenlenen BAPS 1997 (British Association of Paediatric Surgeons Annual International

Meeting) olmuştur. Bundan önce 1989 yılında, yine İstanbul’da düzenlenen World Federation Associations of Pediatric Surgeons katılımları ile düzenlenen toplantıda da çok sayıda bildiri sunulmuştur.

- Yine İstanbul’da düzenlenen ESPU 1998, EUPSA 2008 gibi büyük çaptaki uluslararası toplantılar, İzmir, Bursa, Adana, Ankara gibi kentlerimizde düzenlenen uluslararası katılımlı toplantı ve çalıştaylar, Türk-İngiliz Çocuk Cerrahisi Günleri gibi peşpeşe devam eden etkinlikler dışı açılmamıza ve yayınlarımızın önemli dergilerde kabul edilme sayılarının artmasına katkıda bulunmuştur.

- Bu etkinliklere paralel olarak özellikle Hacettepe Çocuk Cerrahisinin başı çektiği ve buna ek olarak Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Adana, Samsun gibi metropollerimizdeki eğitim kurumlarının yoğun çabaları ile üç büyük uluslararası kapsamlı dergiye kabul edilen yazılar, yayın profilimizi genişletmiştir.

Bu etkin ve özverili çalışmalar, Türk çocuk cerrahlarının Journal of Pediatric Surgery, Pediatric Surgery International, European Journal of Pediatric Surgery gibi 3 önemli dergide hakemlik görevlerine getirilmelerini de sağlamıştır.

- Doksanlı yıllarda İngiltere’de yapılan bir BAPS toplantısında Journal of Pediatric Surgery oturumunda rahmetli Grosfeld’in ve Elsevier Yayın Kurulu temsilcisinin tarafıma “Bizlere Türkiye’den nasıl bu denli fazla çalışma çıkıyor, kısaca izah eder misiniz?” sorusunun beni nasıl gururlandırdığını ve olayı büyük bir zevkle nasıl anlattığımı anımsatmak isterim.

Türk çocuk cerrahları bu rüzgarı önemli bir süre kullandılar; hazırladıkları çok değerli deneysel çalışmalar ve klinik araştırmalar literatüre ve kaynak kitaplara önemli katkılar olarak geçti.

Ancak son yıllarda lokomotif görevini üstlenen araştırmacılarımızın ister istemez tempolarının yavaşlaması nedeniyle eski gücümüzde olmadığımızı fark etmeye başladık.

Örnek olarak, son EUPSA kongrelerinde Türkiye’nin en çok bildiri gönderen ülkeler sıralamasında her zaman ikinci ya da üçüncü sırada olmasına karşın, kabul oranımızın eskiye oranla daha düşük olması dü-

şündürücüdür. Bu durum yabancı dergilere yollanan makalelerimiz için de geçerli olmaya başlamıştır.

Hepsinden önemlisi doçentlik başvurularında dış yayınlar ile ilgili kriterlerde sürekli olarak yapılan değişiklikler, jürilerin düzenlenmesinde karşılaşılan bazı sıkıntılar genç araştırmacıların motivasyonları üzerinde olumsuz etkiler bırakmaktadır. Özellikle, son zamanlarda üniversitemiz üzerinde gerçekleştirilen bazı tasarruflar, araştırmacılarımızda genel bir isteksizlik yaratmış bulunmaktadır.

Çocuk Cerrahisi Dergisi editörü olarak tek korkum, örneğin 10 yıl sonra yapılacak benzer bir araştırmada, ülkemizin yıllarca önde olduğu bu yeri koruyamayacak olmasıdır.

Bu nedenle, gençlerimizi genetik, nanoteknoloji, ileri düzey onkolojik araştırmalar, 3D yazıcılarla ilgili uğraşlar, çok merkezli ve prospektif-randomize çalışmalar konusunda yönlendirip cesaretlendirmeli, onlara destek olmaya çaba göstermeliyiz.

Hindistanlı meslektaşlarımızın bizden sonra ikinci

sırayı almalarındaki en önemli unsur, belki de uluslararası indekslere geçen bir ulusal dergilerinin olmasıdır. Biz bu konudaki eksikliğimizi en kısa sürede tamamlamalı ve bu tür bir avantajı üretkenliğimize eklemeliyiz. Bu da Çocuk Cerrahisi Dergisi'ni makalelerinizle desteklemek ve bu şekilde derginin ulusal ve uluslararası indekslere girmesine katkıda bulunmakla gerçekleşebilir.

Kazanımlarımızı yitirmememiz, ülkemizdeki pek çok meslek grubundan önce Avrupalı çocuk cerrahlarının sahip olduğu hemen tüm hakları kazanan bir grup olma özelliğini kaybetmemek ancak bu sayede mümkün olabilecektir.

Türk çocuk cerrahlarının gereksindiği bu güç, yüce Ata'mızın da vurguladığı gibi, zaten kardiovasküler sistemimiz içinde yeterli düzeyde bulunmaktadır.

Kaynak

1. Tabari NK, Teabari AK. Assesment of science production in the field of pediatric surgery in IRAN, Turkey, India and Pakistan. Iranian Journal of Pediatric Surgery. 2018;4(1):14-20.